

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 17 grudnia 2020 r.
(OR. en)

14168/20

ENV 821
FIN 972
AGRI 483
PESTICIDE 51
PHYTOSAN 34

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	17 grudnia 2020 r.
Do:	Delegacje

Nr poprz. dok.:	13677/2020 + ADD1 REV1
-----------------	------------------------

Dotyczy:	Sprawozdanie specjalne nr 15/2020 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego pt. „Ochrona dzikich owadów zapylających w UE – inicjatywy Komisji nie zaowocowały poprawą sytuacji” – Konkluzje Rady
----------	---

Delegacje otrzymują w załączniku konkluzje Rady na powyższy temat, zatwierdzone przez Radę na jej 3782. posiedzeniu, które odbyło się w dniu 17 grudnia 2020 r.

Sprawozdanie specjalne nr 15/2020 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego pt. „Ochrona dzikich owadów zapylających w UE – inicjatywy Komisji nie zaowocowały poprawą sytuacji”

– Konkluzje Rady –

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

PRZYWOŁUJĄC:

- konkluzje Rady w sprawie poprawy analizy sprawozdań specjalnych przygotowywanych przez Trybunał Obrachunkowy w kontekście procedury udzielania absolutorium¹;
- środki już podjęte przez Komisję Europejską w celu ochrony owadów zapylających, w szczególności inicjatywę UE na rzecz owadów zapylających², w której określono cele strategiczne i zestaw działań służących rozwiązaniu problemu spadku liczebności owadów zapylających w UE;
- konkluzje Rady w sprawie unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030³ oraz w sprawie strategii „od pola do stołu”⁴; **PODKREŚLAJĄC** znaczenie tych strategii dla ochrony owadów zapylających:

1. **Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE** sprawozdanie specjalne nr 15/20 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego („Trybunał”) pt. „Ochrona dzikich owadów zapylających w UE – inicjatywy Komisji nie zaowocowały poprawą sytuacji”; **ZGADZA** się wnioskami ze sprawozdania, zgodnie z którymi należy wzmocnić ramy i polityki na rzecz ochrony owadów zapylających w UE;

¹ Dok. 7515/00 + COR 1.

² 9744/18 – COM(2018) 395.

³ Dok. 12210/20.

⁴ 12099/20.

2. **PODKREŚLA** kluczową rolę owadów zapylających dla zdrowia ekosystemów i bezpieczeństwa żywnościowego oraz konieczność odwrócenia spadku ich liczebności; **PRZYJMUJE DO WIADOMOŚCI** – również w kontekście rosnących obaw opinii publicznej w związku ze spadkiem liczebności dzikich owadów zapylających – ustalenie Trybunału, zgodnie z którym konieczne są pilne działania, by odwrócić obserwowane tendencje poprzez zaradzenie ich głównym przyczynom wskazanym przez Międzyrządową Platformę Naukowo-Polityczną w sprawie Różnorodności Biologicznej i Funkcjonowania Ekosystemów w jej sprawozdaniu w sprawie owadów zapylających, zapylania i produkcji żywności (sprawozdanie IPBES w sprawie owadów zapylających);
3. **ZAZNACZA**, że konieczne będą ścisła współpraca i odpowiednie wykorzystanie zasobów, aby zapewnić spójność między różnymi środkami i instrumentami w ramach polityki mającymi wpływ na ochronę dzikich owadów zapylających, takimi jak Europejski Zielony Ład z jego unijną strategią na rzecz bioróżnorodności 2030 i strategią „od pola do stołu”, prawodawstwo w zakresie pestycydów oraz wspólna polityka rolna (WPR);
4. **POPIERA** propozycję Trybunału, by wykorzystać ukierunkowane instrumenty finansowania, takie jak LIFE, do ochrony dzikich owadów zapylających oraz poprawy ich siedlisk zarówno na obszarach Natura 2000, jak i poza nimi; **POTWIERDZA**, że zrozumienie i pomiar różnorodności biologicznej, rozwiązanie problemu utraty różnorodności biologicznej oraz utrzymanie i przywrócenie dobrego stanu ekosystemów będą wymagały znacznych inwestycji publicznych i prywatnych na poziomie krajowym i europejskim;

Ocena potrzeb w zakresie konkretnych działań na rzecz dzikich owadów zapylających

5. **Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE** zalecenie Trybunału, by ocenić potrzebę podjęcia dodatkowych działań w celu zaradzenia czynnikom powodującym spadek liczebności owadów zapylających, których to działań nie uwzględniono w bieżącej inicjatywie UE na rzecz owadów zapylających; w tym względzie **Z SATYSFAKCJĄ ODNOSI SIĘ** do wyrażonego przez Komisję zamiaru przeprowadzenia przeglądu tej inicjatywy do końca 2020 r. oraz rozważenia na tej podstawie działań następczych na rzecz owadów zapylających w 2021 r.;

6. UZNAJE potrzebę ogólnounijnych ram zarządzania i monitorowania, aby skutecznie monitorować i oceniać stan populacji owadów zapylających i tendencje w tym zakresie, wpływ głównych czynników powodujących spadek liczebności owadów zapylających oraz wpływ odnośnych polityk UE, a także wpływ działań w zakresie ochrony i odtworzenia przewidzianych w dyrektywie siedliskowej na gatunki owadów zapylających; w tym względzie WZYWA Komisję do jak najszybszego ustanowienia takich ram we współpracy z państwami członkowskimi oraz do określenia szczegółowych celów i wskaźników dotyczących kluczowego zobowiązania w ramach unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030, jakim jest „odwrócenie spadku liczebności owadów zapylających”;
7. PODKREŚLA, jak ważne jest wypełnienie luk w wiedzy poprzez zintensyfikowanie badań naukowych, w tym na szczeblu UE, nad aktualnym stanem owadów zapylających i ich siedlisk, a także nad czynnikami powodującymi spadek ich liczebności, aby pomóc w opracowaniu skutecznych środków służących zaradzeniu tym czynnikom; w tym względzie ODNOTOWUJE sprawozdanie IPBES w sprawie owadów zapylających; ZWRACA UWAGĘ na konieczność zaktualizowania europejskiej czerwonej księgi w odniesieniu do zagrożonych gatunków owadów zapylających w UE;

Lepsze zintegrowanie działań mających na celu ochronę dzikich owadów zapylających w ramach instrumentów polityki UE dotyczących ochrony różnorodności biologicznej i rolnictwa

8. ZGADZA SIĘ z zaleceniem Trybunału, że należy lepiej zintegrować działania na rzecz ochrony dzikich owadów zapylających w ramach narzędzi planowania strategicznego na potrzeby zarządzania obszarami Natura 2000; ZACHĘCA państwa członkowskie, by włączyły do swoich wieloletnich priorytetowych ram działań (PAF) środki ukierunkowane na owady zapylające i ich siedliska; ZAUWAŻA, że ocena tych środków powinna uwzględniać cechy biologiczne i geograficzne każdego obszaru, a także inne cele w zakresie ochrony gatunków i siedlisk; ZACHĘCA ponadto państwa członkowskie, by włączyły środki w zakresie owadów zapylających do krajowych strategii i planów działania na rzecz ochrony różnorodności biologicznej;

9. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE wyrażony przez Komisję zamiar uwzględnienia wyników przeglądu inicjatywy UE na rzecz owadów zapylających podczas wdrażania WPR po 2020 r.;
10. ZAUWAŻA, że wnioski dotyczące WPR po 2020 r. przewidują stosowne interwencje poprzez zasadę warunkowości, ekoprogramy i działania rolno-środowiskowo-klimatyczne, które to interwencje mają wywrzeć pozytywny wpływ na dzikie owady zapylające; APELUJE DO państw członkowskich i Komisji, by zapewniły włączenie do planów strategicznych WPR środków mających pozytywny wpływ na owady zapylające;

Poprawa stanu ochrony dzikich owadów zapylających w ramach procesu oceny ryzyka dotyczącego pestycydów

11. ZGADZA SIĘ z Trybunałem co do tego, że konieczna jest lepsza ochrona dzikich owadów zapylających w ramach procesu oceny ryzyka dotyczącego pestycydów oraz na etapie stosowania pestycydów; Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE wyrażony przez Komisję zamiar udoskonalenia zharmonizowanych wskaźników ryzyka, które w wyraźniejszy sposób odzwierciedlałyby zagrożenia związane ze stosowaniem środków ochrony roślin i ich skutki dla zdrowia ludzi zwierząt oraz dla środowiska;
12. POPIERA zalecenie Trybunału dotyczące przygotowania planu prac na rzecz opracowania metod badawczych opartych na podstawach naukowych, a także zdefiniowania szczegółowych celów w zakresie ochrony dzikich owadów zapylających; WZYWA państwa członkowskie, by dalej wspierały opracowywanie ukierunkowanych na dzikie owady zapylające metod badawczych w zakresie pestycydów, w tym prace na szczeblu międzynarodowym (np. na forum OECD, FAO); PRZYZNAJE, że obecne metody skupiają się głównie na udomowionych pszczołach miodnych i trzmielach, oraz PODKREŚLA, że należy lepiej uwzględnić dzikie gatunki pszczół i innych owadów zapylających;

13. WZYWA Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) i Komisję, by uwzględniły szczegółowe cele w zakresie ochrony w odniesieniu do dzikich pszczół w ramach trwającego przeglądu wytycznych w sprawie pszczół, a także w odniesieniu do innych owadów zapylających w ramach projektu mającego na celu opracowanie metodyki wyznaczania szczegółowych celów w zakresie ochrony na potrzeby oceny pestycydów pod względem ryzyka dla środowiska; APELUJE DO Komisji i państw członkowskich, by uzupełniły cele w zakresie ochrony dzikich owadów zapylających w ramach jednolitych zasad oceny i udzielania zezwolenia na środki ochrony roślin oraz by włączyły te cele do procesu oceny produktów biobójczych; w tym względzie ZGADZA SIĘ z zaleceniem Trybunału, by EFSA dokonała przeglądu wytycznych z 2013 r. dotyczących oceny ryzyka dla pszczół ze strony środków ochrony roślin⁵; PODKREŚLA, że w ramach trwającego przeglądu wytycznych z 2013 r. należy utrzymać wysoki poziom ochrony udomowionych i dzikich pszczół;
14. PODZIELA opinię Trybunału, że zezwolenia nadzwyczajne powinny być zawsze odpowiednio uzasadnione, aby odzwierciedlić potrzebę poszczególnych zezwoleń, oraz że powinny one zawierać szczegółowe informacje na temat działań prowadzonych w celu znalezienia rozwiązań alternatywnych;
15. WZYWA państwa członkowskie i Komisję, by dalej wspierały rozszerzone stosowanie integrowanej ochrony roślin, priorytetowo traktując niechemiczne metody i techniki zwalczania agrofagów zamiast pestycydów, a w przypadku stosowania pestycydów – preferując pestycydy niskiego ryzyka mające mniejszy wpływ na dzikie owady zapylające; PODKREŚLA, że w tym względzie niezbędne jest również wsparcie na rzecz badań naukowych; oraz ZAZNACZA, że dostępność takich rozwiązań jest ważna dla europejskich rolników i że należy zachęcać do odpowiedniego stosowania takich rozwiązań z korzyścią zarówno dla rolnictwa, jak i dla środowiska.

⁵ https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/3295?utm_source=rss&utm_medium=rss.